

Preeknr 1108	Schriftlezing: Klaagliederen 3:40-60; Matteus 10:24-31 Tekst: Matteus 10:29 'Wat kosten twee mussen? Zo goed als niets. Maar er valt er niet één dood neer als jullie Vader het niet wil'.
Inleiding	<p>Hoe kun je het geloof in een Almachtige God combineren met het afschuwelijke lijden in de wereld? Arie Kuiper schreef daarover een artikel in Trouw. Voor hem is het probleem onoplosbaar.</p> <p>"Als God niet bestaat is het leven absurd en verschrikkelijk. Als God wèl bestaat is het leven eveneens absurd en verschrikkelijk, en bovendien onbegrijpelijk, want waarom doet God dan niets tegen al die ellende?"</p> <p>Dat lijden is inderdaad afschuwelijk. Kuiper noemt het lijden van de Joden in Auschwitz – en het lijden van een kind, dat misbruikt en gemarteld wordt. De lijst met gruwelen is eindeloos. In de jaren '80 van de vorige eeuw zijn meer dan 100.000 mensen uit Zuid-Soedan als slaaf verkocht. De oorlog met het noorden kostte 2 miljoen mensen het leven. En de wereld zweeg. Zelfs in ons land komt slavernij voor en worden kinderen verkocht als prostituee.</p>
Centrale vraag	Waarom doet God niets tegen al die ellende? Jezus zegt, dat er zelfs geen mus dood neer valt als de Vader het niet wil. Wil God dan de marteling van een kind – wilde God de uitroeiing van 6 miljoen Joden?
Hoofddeelte	<p>1. Voor de goede orde: wie veroorzaakt het lijden?</p> <p>Jeremia beseft, dat er een <i>verband ligt</i> tussen het beestachtige geweld, dat Jeruzalem treft – én de schuld van Gods volk. '<i>Laten wij onze wegen doorzoeken en doorvorsen en ons bekeren tot de Here</i>'. Hij</p> <p>Je kunt als mens blind zijn voor je schuld – als samenleving kun je zo gewend raken aan het kwaad, dat het niet meer opvalt. Jeremia roept op om de ogen er niet voor te sluiten: Zie onder ogen wat je eigen aandeel is; onderzoek of er verborgen zonden zijn in je leven..</p> <p>Het zijn immers ménsen die kwaad doen. Auschwitz – en al die andere gruwelen – bewijzen niet, dat GóD dood is, maar dat de méns dood is. De mens is zijn menselijkheid kwijt!</p> <p>Maar wij hebben Auschwitz toch niet op ons geweten? Wij zijn toch niet zulke beesten als de bewakers van een concentratiekamp? Nee, dat klopt. Maar volgens de Bijbel is er wel een nauw verband tussen het 'kleine kwaad' en het 'grote kwaad'.</p> <p>Het eten van de vrucht was in de ogen van Adam en Eva misschien een kleine overtreding – maar die zonde functioneert als een ontstekings-mechanisme voor verderf en demonie.. Heel de schepping wordt er door ontwricht.</p> <p>Zelfs een kleine zonde is een breuk met God. Iedere zonde kan de weg vrijmaken voor demonische machten. Zodra het kwaad zich gesetteld heeft, neemt het bovenmenselijke proporties aan. Je weet vaak niet was je los maakt... De zonde nodigt altijd uit tot een vervolg, brengt een <i>kettingreactie</i> teweeg.</p> <p>Trekt de ontwikkelingen maar na. Wanneer de liefde ingeruild wordt voor een onbegrensde ontplooiing van het individu, leidt dat tot een verkilling en bijna onbeheersbare vereenzaming.</p> <p>Wanneer wij de seksualiteit losmaken van het verbond tussen man en vrouw, dan ontketenen we een los-band-igheid die op allerlei gebieden leidt tot ontwrichting.</p>

Wanneer gemeenschapszin en verantwoordelijkheidsgevoel ingeruild worden voor winstbejag als motivatie, dan effenen we de weg voor corruptie en schaamteloze zelfverrijking. Legaliseer de prostitutie en je haalt de mensenhandel binnen. Gedoog het 'kleine kwaad' en je haalt het 'onbeheersbare verderf' over je heen. Wie wind zaait, zal storm oogsten.

Kortom, als er iemand in de beklagdenbank plaats moet nemen, is het niet God, maar de mens.

2. Wat doet God wel en wat doet God niet?

Toch vind je ook in de Klaagliederen de *verbijstering* over Gods zwijgen. **U** – en dan klinkt de ontzetting door – *U hebt niet vergeven. Hoe is dat mogelijk? De God, die liefdevol en genadig is.. weigert vergeving! 'U hult u in toorn, U achtervolgt en dood ons zonder mededogen, U hult u in een wolk, ondoordringbaar voor het gebed'.* Dat bestaat toch niet – de hoorder van het gebed is onbereikbaar! De God die ons uitverkoren heeft, gooit ons weg als afval!

Dat is niet een koele constatering. Het is een wanhopige schreeuw tot God. Here God, hier doet U iets, dat indruist tegen uw eigen verlangen. Dit kan onmogelijk uw laatste woord zijn!

Dat is het ook niet. Dat merkt Jeremia als hij gevangen in een water-reservoir vanuit een enorme angst God aanroept. Dan ervaart hij op een wonderlijke manier, dat God dichtbij hem is. 'Gij zijt nabij ten dage dat ik U aanroep, Gij zegt: Vrees niet'.

Waarom doet God niets tegen al die ellende? Alsof God alleen maar toekijkt. God doet niet anders dan onze *ellende beteugelen en bestrijden!*

Heel de geschiedenis laat het beeld zien van een *God die de mens roept: 'Adam, waar ben je'* en een mens, die hard wegloupt en zich uit alle macht tegen God afzet. God openbaart zijn liefde – de mens hecht zich aan machten die hem meeslepen in het verderf.

God laat de zondvloed komen als de geweldenarij van de mensen de spuigaten uitloopt.

God beperkt de leeftijd van de mensen om te voorkomen, dat het kwaad weer zulke monsterlijke vormen aanneemt.

God sluit een verbond met Abraham om via één volk weer heel de wereld te bereiken met zijn zegen.

God geeft zijn wet aan het volk Israël om hen te behoeden voor de slavernij van de zonde.

God heeft eindeloos geduld met een wereld, die zijn eigen weg gaat en de Schepper negeert en beledigt.

God ordent de maatschappij door het huwelijk en door de overheid.

Er is één ding, dat God **niet** doet. God ontnemt de mens niet zijn waardigheid als mens. Wij houden onze verantwoordelijkheid.

- God tovert het kwaad niet weg. Het is er. Wij hebben het op de kaart gezet.
- God richt ons niet af als een dier en God programmeert ons niet als een computer. God laat ons mensen zijn.
- God roept ons wel, maar Hij dwingt ons niet. Hij doet geen dingen, die in strijd zijn met zijn liefde. De duivel maakt slaven, God bevrijdt mensen.

	<p>Gods oordeelt wel, als het niet anders kan. Dan geeft Hij de mens over aan zijn eigen kwaad. Als je dan de Baäl – of het grote geld - wilt vereren, toe dan maar. Kijk maar hoe ver je komt met een volle beurs en een leeg hart. Als je dan zonder Mij wilt leven – ervaar dan maar hoe zinloos en leeg een leven zonder de liefdevolle Vader is. Maar zelfs in het oordeel klinkt de oproep tot bekering. ‘Laten wij onze wegen doorzoeken en doorvorsen en ons bekeren tot de Here’.</p> <p>Waarom doet God niets aan die ellende? God stuurt zijn Zoon. Hij kent de verschrikkingen van Auschwitz. Hij kent het raadsel lijden dat je zonder reden treft. Hij daalt af tot het niveau waartoe de mens gezonken is. De machten van de hel breken over Hem los. Hij draagt voor ons de vloek – opdat wij nooit en nergens door God verlaten zouden worden.</p> <p>Dat is Gods ultieme antwoord op onze ellende. Ik begrijp het niet. Ik weet alleen, dat het werkt – en dat het vol liefde is.</p> <p>3. Wat wil God wel en wat wil God niet?</p> <p>Wil God het lijden van de Joden of de pijn van een kind?</p> <p>Natuurlijk niet! Wat God wil staat in de tien geboden; en je kunt het aflezen aan Jezus Christus. Gods wil dat mensen gered worden van de zonde. God wil toewerken naar zijn Koninkrijk van vrede en gerechtigheid.</p> <p>De discipelen zullen uitgescholden, vervolgd en gemarteld worden. Net zoals Jezus zelf. Volgelingen van Jezus zijn niet onkwetsbaar. In dát kader drukt Hij hen op het hart, dat er geen mus ter aarde valt zonder de wil van de hemelse Vader.</p> <p>Jezus bedoelt natuurlijk niet, dat het Gods verlangen is, dat zijn kinderen te lijden hebben. Dat gaat dwars in tegen Gods uitdrukkelijke wil. En tegen zijn bewogenheid.</p> <p>Jezus bedoelt niks meer en niks minder dan dat de Vader het <i>afschuwelijke lijden – het tekeer gaan van de demonen</i> – onderwerpt aan zijn wil. <u>Er gebeuren een heleboel dingen tegen Gods wil – maar uiteindelijk onderwerpt God alles aan zijn wil. Ook het lijden van zijn kinderen.</u></p>
Afronding	<p>De mensen die jullie bedreigen willen dat je het vertrouwen in God opzegt – maar de Vader wil je dwars door de angst en de pijn heen vasthouden. Jullie vervolgers willen jullie de dood injagen – maar God wil, dat je het eeuwige leven beërft. De duivel wil de aarde storten in chaos en ontreddeering – maar God wil dwars door de geschiedenis heen zijn plan doorzetten.</p> <p>De mensen en de duivel wilden Jezus aan het kruis hebben – Jezus wilde de vloek dragen om de mensen te redden. Dat is Gods wil – en die wil zal zegevieren - voor ieder die gelooft, ook voor u, voor jou.</p> <p>Amen</p>